

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://www.audiovizual.md

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://www.audiovizual.md

DECIZIA nr. 161

din 16 mai 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, urmare a petiției AO „WatchDog.MD”

La 14 aprilie 2022, Consiliul Audiovizualului a înregistrat sesizarea f/nr. din aceeași dată din partea AO „WatchDog.MD”, prin care informează despre faptul că la 13 aprilie 2022, serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” a difuzat, în cadrul programului informativ de la ora 19:00, o știre cu caracter manipulativ cu titlul „Îndemnați să cumpere drone”. Petentul susține: „În debutul știrii se menționează că „în timp ce fermierii se plâng că nu au bani pentru a începe lucrările de primăvară, Guvernul își propune să implementeze tehnologii moderne în sectorul agricol”, în continuare fiind difuzate declarațiile ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Gherciu, despre subvenționarea de către stat a procurării dronelor, dar și despre scumpirea produselor. Drept urmare, știrea nu reflectă nicio opinie a fermierilor „care se plâng că nu au bani pentru a începe lucrările de primăvară”, aceasta fiind doar o părere subiectivă a postului „NTV Moldova”, fără a prezenta și dovezi în sensul dat”.

În contextul celor expuse, AO „WatchDog.MD” remarcă în conținutul subiectului încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale – asigurarea distincției clare între fapte și opinii, și solicită Consiliului Audiovizualului examinarea sesizării și aplicarea sancțiunii în conformitate cu legislația în vigoare.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, prin scrisoarea nr. 490 din 19 aprilie 2022, să-și expună opinia referitor la cele invocate în sesizarea AO „WatchDog.MD”.

Prin scrisoarea nr. 670 din 26 aprilie 2022, „Exclusiv Media” SRL a comunicat următoarele: „Conform conținutului sesizării, autorul exprimă nemulțumirea prin faptul că nu este asigurată distincția clară între fapte și opinii și știrea „Îndemnați să cumpere drone” din 13 aprilie 2022 „nu reflectă nicio opinie a fermierilor care se plâng că nu au bani”. Conform prevederilor art. 13 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție se asigură, de regulă, în cadrul aceluiași program audiovizual, iar în mod excepțional, în programele următoare.

În cadrul ȘTIRILOR din data de 12 aprilie 2022 a fost prezentat subiectul „Pomicultorii amenință cu proteste”, unde a fost expusă detaliat poziția fermierilor și mai multe plângeri față de guvernare, inclusiv unul din fermieri a spus că „nu avem bani pentru a începe anul”.

Apropo, poziția Ministerului Agriculturii a fost expusă și în subiectul de știri din 12 aprilie 2022”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea serviciului media

audiovizual de televiziune „NTV Moldova” prin prisma celor invocate în petiția AO „WatchDog.MD”.

Rezultatele monitorizării au atestat că la 13 aprilie 2022, serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” a difuzat, în cadrul programului informativ de la ora 19:00 (21:00 – buletin în limba rusă), un subiect cu titlul „Îndemnați să cumpere drone”, în care se relatează despre intenția Guvernului de a implementa tehnologii moderne în sectorul agricol (min. 03:39, sursa tv8.md).

Astfel, prezentatoarea începe știrea cu următoarele afirmații: „În timp ce fermierii se plâng că nu au bani pentru a începe lucrările de primăvară, Guvernul își propune să implementeze tehnologii moderne în sectorul agricol. Ministrul Viorel Gherciu a declarat, într-o emisiune la un post de televiziune privat, că statul va subvenționa procurarea dronelor. Demnitarul a vorbit și despre scumpirea produselor”.

Știrea continuă cu intervenția reporterului, care relatează despre faptul că ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Gherciu, a explicat că achiziția echipamentelor moderne pentru agricultură, precum dronele, ar permite reducerea costurilor de producere.

În context, este difuzată secvență cu declarațiile ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Gherciu: „Am avut și un eveniment important, care ține de implementarea tehnologiilor moderne în sector, importanța digitalizării sectorului agricol, și aceste drone joacă și ele un rol important în sporirea competitivității produsului, prin diminuarea costurilor de producere la hectar și, deci, aceste două sunt capabile să asigure o prelucrare eficientă unde este necesar. Deci, fiind dotate cu camere video, transmițând informația către server, care este situația în plantații și unde este necesar să fie aplicat sau un tratament sau o fertilizare...”.

Reporterul mai relatează și despre faptul că, referindu-se la creșterea prețurilor la produsele alimentare, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Gherciu, a afirmat că fenomenul este generat de panica și cumpărăturile nechibzuite, dar și lipsa de corectitudine din partea agenților economici. Viorel Gherciu: „Cu părere de rău, scumpirile în lanț au început încă din toamna anului trecut, odată cu scumpirile la gaze, odată cu scumpirile la fertilizanți și, bineînțeles, că toate aceste scumpiri creează și o panică în rândul consumatorilor, și când sunt făcute cumpărăturile nechibzuit sau din teamă că nu vor mai fi pe rafturi, atunci se petrece o insuficiență, o lipsă temporară de anumite produse, care creează, nemijlocit, și scumpirile în lanț. O bună parte din cei care furnizează aceste produse agroalimentare se folosesc de acest moment și, nefiind chiar onești, majorează nejustificat la o bună parte din produse aceste prețuri” (<https://www.youtube.com/watch?v=YB0nBNhUnUI>).

În scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a monitorizat și subiectul cu titlul „Pomicultorii amenință cu proteste” (19:06:58), difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” în cadrul programului informativ din 12 aprilie 2022, ora 19:00 (21:00 – buletin în limba rusă), la care face referință furnizorul în poziția sa (<https://www.youtube.com/watch?v=i-yXLf3ueGA>).

Astfel, în debutul știrii, prezentatoarea relatează despre faptul că: „Pomicultorii din două raioane din nordul țării amenință cu proteste, ei se plâng că sunt nevoiți să păstreze în frigidere zeci de mii de tone de mere, deoarece nu mai au acces pe piețele tradiționale. De aceea, au solicitat Guvernului să le compenseze pierderile, în caz contrar, vor bloca traseele naționale. Pentru a aplană conflictul, pomicultorii au solicitat o întrevvedere până joi cu premierul Natalia Gavrilița”.

În continuare, reporterul vine cu precizarea că primul semnal de alarmă a fost dat de către producătorii și companiile de procesare, la începutul lunii martie, într-o ședință la Consiliul Raional Soroca, iar la 11 martie, aceștia s-au întrunit din nou, plângându-se că suportă cheltuieli pentru păstrarea merelor în frigidere, iar accesul spre piața de este, rămâne blocat. Iurie Tănase, vicepreședintele raionului Soroca: „Toți mi-au spus că nu au realizat nimic. Asta înseamnă practic că noi nu avem altă soluție decât a realiza mărul, pe care noi îl păstrăm la frigidere, ca să-l vindem în formă proaspătă la procesare. Asta ar însemna că noi trebuie să vindem mărul cu 1 leu 45, maxim cu TVA, în schimb cheltuielile la frigider, cei care nu au frigidere, dar în marea majoritate nu le au, este de 1 leu 50. Asta ar însemna că noi, în marea majoritate, vom rămâne încă și datori la frigider”.

Reporterul mai susține că, conform declarațiilor lui Iurie Tănase, pomicultorii solicită o întrevvedere cu prim-ministra Natalia Gavrilița. Iurie Tănase, vicepreședintele raionului Soroca: *„Vrem să atenționăm conducerea Republicii Moldova! Nu este vorba de un moft! Nu este vorba de politică! Este vorba de situația în care ne-am pomenit și cerem insistent să fim ajutați, în caz contrar, noi suntem în situația de a falimenta, în mare parte! Noi cerem și insistăm, prima – până joi! Atenție maximă! Până joi cerem audiență la prim-ministrul Republicii Moldova! Noi luasem o decizie ca miercuri să blocăm drumurile naționale de nord! Totuși, astăzi, colegi, am schimbat decizia noastră, mai dăm o șansă. Eu cred că pentru a face o discuție, a produce o discuție, nu este nevoie de investiții capitale de milioane, este vorba de o atitudine...”*

În cadrul subiectului și-a expus opiniile și câțiva pomicultori prezenți la ședință:

Mihai Țurcanu, pomicultor din raionul Florești: *„Eu cred că Guvernul ar trebui să ieie măsuri, deoarece în anul 2006 a fost tot cândva un embargou din partea Rusiei și s-au luat măsuri. În 2014, noi ținem minte, mult mai multe mere au fost subvenționate, noi am primit atunci câte 1 leu 50 la kg de măr subvenționat. Nu o să fie mare avere pentru Guvern să întoarcă nouă câte 2 lei, care a fost inițial spus”*.

Oleg Ceban, pomicultor din raionul Soroca: *„Nu a venit nimeni azi aici să se plângă în fața prim-ministrului de zile bune. După cum știm, cred că majoritatea, primele stropituri ale livezilor au făcut. Preparatele chimice s-au scumpit, îngrășămintele s-au scumpit, motorina este 27 de lei. Mărul acesta a stat în frigider ca niște bani la bancă. Acum, în loc să avem banul nostru, să putem începe anul, ca să lucrăm livezile și alte culturi, noi trebuie să dăm mărul acesta la gunoi sau, dacă chiar să-l dăm cu 1 leu 40 la suc, sau să luăm credite din bancă”*.

În contextul celor solicitate de pomicultori, reporterul afirmă că purtătoarea de cuvânt a Guvernului, Anastasia Taburceanu, a precizat că prim-ministra Natalia Gavrilița este disponibilă pentru dialog cu aceștia.

De asemenea, în cadrul subiectului este difuzată declarația făcută anterior de ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Gherciu, în cadrul unei conferințe de presă: *„Ministerul Agriculturii nu a uitat de pomicultori, după cum v-ați exprimat dumneavoastră. Ba din contra, suntem într-un dialog permanent și constructiv cu pomicultorii. La solicitarea pomiculturilor Ministerul Agriculturii a asigurat și a aprobat pentru subvenționare, în anul curent, soiurile înregistrate în catalogul european, ca să asigure accesul agricultorilor din Republica Moldova la cele mai performante și productive soiuri. Investind în tehnologii noi, am putea să micșorăm costurile de producere și să fim mai competitivi”*.

La final, reporterul încheie subiectul cu afirmația că, referitor la exportul fructelor, ministrul Agriculturii a menționat că au fost organizate ședințe cu reprezentanții rețelelor comerciale din România, iar unele au confirmat că primele TIR-uri cu mere din Republica Moldova au și ajuns la ei.

În urma monitorizării se atestă că încălcarea de la prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale privind asigurarea distincției clare între fapte și opinii, invocată de AO „WatchDog.MD”, nu s-a confirmat, dat fiind faptul că o declarație a pomiculturilor prin care aceștia își exprimă nemulțumirea că nu au bani pentru a începe lucrările de primăvară a fost făcută anterior și difuzată în cadrul programului informativ din 12 aprilie 2022.

Prin urmare, această afirmație nu este „o părere subiectivă” a furnizorului de servicii media, după cum o califică petentul, ci un fapt care a avut loc anterior, iar în cadrul buletinului din 13 aprilie 2022, serviciul media de televiziune „NTV Moldova” a făcut trimitere la aceste declarații, în contextul subiectului ce a vizat subvenționarea de către stat a procurării dronelor, ce ar veni în ajutorul pomiculturilor, dar și despre scumpirea produselor din ultima perioadă.

În cadrul dezbaterilor publice, vicepreședinta Consiliului Audiovizualului, Ana Gonța, a declarat că nu va vota pentru sancționarea serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, dat fiind faptul că tehnic au fost respectate condițiile unei știri.

Totodată, Ana Gonța a opinat că totuși, din punctul său de vedere, nu a fost asigurată până la capăt acuratețea și rigoarea în redactarea știrii respective, pentru că ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Gherciu, a vorbit, într-o emisiune la un alt post de televiziune, despre mai multe

lucruri, însă a fost scoasă anume declarația din care s-a făcut știre, pentru ca să se ia în zeflema cumva ceea ce fac autoritățile. Ana Gonța a mai specificat că în cadrul știrii au fost utilizate și generalizări de tipul „*Toți fermierii din Moldova nu au bani pentru a începe lucrările de primăvară*”, pe când în știrea din ziua precedentă era vorba doar despre câțiva pomicultori din două raioane din nordul Moldovei.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/-2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA).

2. A respinge petiția f/nr. din 14 aprilie 2022, venită din partea AO „WatchDog.MD” (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA).

3. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr.3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU